

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/54/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205455
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2121205455.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v spore žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. XXX/XX, C. D., zastúpeného právnym zástupcom: Advokátska kancelária Maslák, s. r. o., IČO: 55 088 007, so sídlom Šúrska 716/5, Modra, proti žalovaným: 1./ E. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. G. XXXX/XX, H., 2./ I. J., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. B. XXXX/XX, H., 3./ K. K., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. F. XX/XX, C. D., 4./ C. D., nar. XX.XX.XXXX, adresa L. M. XXXX/XX, N., 5./ O. D., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. F. XXX/X, C. D., 6./ L. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa P. G. XXX/XX, B., 7./ C. I., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. Q. I. XXXX/XX, H., 8./ O. P., nar. XX.XX.XXXX, adresa R. XXXX/XX, M., 9./ L. C., nar. XX.XX.XXXX, adresa M. P. A. XXX, zastúpená právnym zástupcom: HLADÁME DEDIČOV, s.r.o., IČO. 54 415 136, so sídlom Pionierska 1765/4, Sered', 10./ L. I., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. Q. R. XXXX/XX, H., 11./ P. N., nar. XX.XX.XXXX, adresa E. XXX/X, P. I., 12./ A. O., nar. XX.XX.XXXX, adresa D. XXX, 13./ O. R., nar. XX.XX.XXXX, adresa M. P. A. XXX, 14./ O. M., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. G. XXXX/XX, H., 15./ S. S., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. XXX/XX, C. D., 16./ T. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. C. U. H. XXXX/X, H., 17./ O. G., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. XXX/XX, C. D., žalovaní 4 až 9, 11 až 15 a žalovaná 17 zastúpení právnym zástupcom: HARŠÁNY advokáti, s.r.o., IČO: 50 481 355, advokátska kancelária so sídlom Hlavná 31/15, Trnava, o určení, že vec patrí do dedičstva, o prerušení konania, v odvolacom konaní proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 13C/64/2021-233 zo dňa 29.01.2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ruší.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13C/64/2021 prerušil do právoplatného skončenia dedičského konania po žalovanej v 3./ rade neb. K. K., vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 106D/1/2025 a do právoplatného skončenia dedičského konania po žalovanej v 16./ rade neb. T. D., vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 104D/8/2025.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 63 ods. 1 až 3, § 164, § 165 ods. 1 a 2, § 157 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 21.09.2021 domáhal určenia, že vec patrí do dedičstva. Lustráciou v Registri obyvateľov súd zistil, že žalovaná v 3./ rade K. K., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX a žalovaná v 16./ rade T. D., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX. Podľa názoru žalobcu nie je dôvod v prípade smrti strany sporu konanie prerušiť. Podľa žalobcu je možné v konaní pokračovať a vykonať dokazovanie výsluchom žalovaných alebo svedka. S poukazom na § 202 ods. 1 CSP súd uviedol, že ak by postupoval žalobcom navrhovaným spôsobom, znemožnil by právnym nástupcom zomrelých žalovaných klásť svedkovi otázky, v dôsledku čoho (rešpektujúc zásadu rovnosti) by mohla vzniknúť potreba opätovného predvolávania svedka, čo súd nepovažuje za hospodárne. Súd tiež poukazuje na § 157 CSP, preferujúci

rozhodnutie na jedinom pojednávaní. Preto ak by súd postupoval navrhovaným spôsobom, teda výsluchom žalovaných a svedka pred skončením konania o dedičstve po žalovaných v 3./ a 16./ rade, nebolo by možné postupovať súladne s predmetným ustanovením. Zámerom súdu je teda postupovať súladne s § 157 CSP, čo bude zohľadnené aj pri vytyčovaní termínu a dĺžky pojednávania. Súd je toho názoru, že povaha sporu nepripúšťa pokračovanie v konaní pred skončením konania o dedičstve, preto bude v konaní pokračovať, len čo sa konania o dedičstve po žalovanej v 3./ a 16./ rade skončia, preto konanie do právoplatného skončenia dedičských konaní vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 104D/8/2025 a 106D/1/2025 prerušil.

4. Voči tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b), c) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a spor prikázal inému prvoinštančnému súdu v obvode Krajského súdu v Trnave na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Odvolanie odôvodnil tým, že súdne konanie, ktoré sa začalo 21. septembra 2021, sa doteraz konalo len na jedinom pojednávaní dňa 10. júla 2023. Toto pojednávanie sa uskutočnilo až po tom, čo predseda Krajského súdu v Trnave konštatoval porušenie práva na konanie bez zbytočných prieťahov dňa 16. mája 2023. Predmetom tohto konania je určenie, či pozemok parcely CKN parc. č. 251/50 v katastrálnom území D., obec C. D., patrí do dedičstva po otcovi žalobcu, C. A., zomrelom XX. XXXXXXXXXX XXXX. Na jedinom pojednávaní dňa 10. júla 2023 sudca vyslovil predbežný právny názor, že poručiťel bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku z titulu vydržania. Napriek tomu súd usúdil, že je potrebné skúmať aj okolnosti po smrti poručiťela, konkrétne, či nedošlo k vydržaniu sporného pozemku žalovanými v 3. až 17. rade. Preto bolo súdom pripustené vykonanie dokazovania vo vzťahu k tomu, či žalovaní v 3. až 17. rade užívali sporný pozemok a či sa cítili jeho vlastníkmi, ako to vyplýva zo záverov z pojednávania zo dňa 10.7.2023.

6. Odvolateľ namietal, že prvoinštančný súd už raz konanie prerušil uznesením z 22. septembra 2023, a to až do právoplatného skončenia dedičského konania po žalovanej L. I.. Žalobca podal odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Trnave uznesením z 13. novembra 2024 zrušil uznesenie o prerušení konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočným odôvodnením prvoinštančného súdu, ktoré robilo rozhodnutie nepreskúmateľným. Zdôraznil, že prerušenie konania predstavuje výnimku, nie pravidlo a že súd má pre zachovanie práva strán na rýchlu ochranu zväžiť iné vhodné opatrenia. Hoci dedičské konanie, pre ktoré bolo pôvodné uznesenie vydané, sa medzitým právoplatne skončilo a vec nebolo potrebné vrátiť na nové rozhodnutie, žalobca namieta, že prvoinštančný súd v novom napadnutom uznesení opäť nechal do úvahy právne základy a pokyny odvolacieho súdu, čím porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces a viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V napadnutom uznesení, ktorým bolo konanie opätovne prerušené, prvoinštančný súd ako hlavný dôvod uviedol obavu, že ak by konal a vypočúval svedkov pred skončením dedičských konaní po zosnulých žalovaných (žalovaná v 3. a 16. rade), znemožnil by právnym nástupcom klásť svedkom otázku, čo by viedlo k nutnosti opätovného predvolávania svedkov a nebolo by hospodárne. Žalobca tvrdí, že tento názor je nedostatočne vyargumentovaný a popiera jeho právo na spravodlivý súdny proces. Poukazuje na to, že súd mohol zistiť okruh dedičov po žalovanej 3. a 16. a predvolať ich, a zároveň namieta, že súd naďalej uvádza ako žalovanú v 10. rade pani L. I., hoci jej dedičia sú už známi a nekoná s nimi. Žalobca považuje tento postup za porušenie práva na spravodlivý proces a za nesprávne právne posúdenie, ktoré mu reálne znemožňuje uplatňovanie prostriedkov procesného útoku. Žalobca ďalej poukazuje na to, že konanie súdu je v rozpore s princípom, že súd by mal rozhodnúť na jednom pojednávaní (§ 157 CSP), keďže sa už jedno pojednávanie konalo bez meritórneho rozhodnutia. Kritizuje, že súd bráni vypočutiu navrhovaných osôb a svedkyne, pretože pre ich vysoký vek existuje reálny predpoklad, že neskôr už nebudú môcť byť vypočuté. Svoju obavu potvrdzuje skutočnosťou, že žalovaná v 3. rade, ktorej výsluch navrhoval, zomrela XX. XXXXXXXXXX XXXX, čím sa jej výsluch stal nemožným priamou súvislosťou s nesprávnym postupom súdu. Žalobca vidí v tomto postupe súdu jasný odkaz, že ukončenie konania je v nedohľadne a konštatuje, že takáto právna arogancia a doslovné čakanie na úmrtie strán konania nie je zlučiteľné so základnými právami ani princípmi CSP.

7. Žalobca ďalej konkretizuje odvolací dôvod o zaujatosti sudcu (§ 365 ods. 1 písm. c) CSP) na základe teórie zdania, podľa ktorej sa sudca musí javiť nestranným aj objektívne. Namieta, že objektívne sa sudca prvoinštančného súdu nejaví ako nestranný a nezaujatý. Žalobca má za to, že na vyslovenie nestrannosti a nezaujatosti sudcu nestačí iba to, že sa podľa jeho slov osobne nestretol so žalovanou

v 15. rade, ktorá bola dlhoročnou sudkyňou Okresného súdu Trnava. Žalobca poukázal, že predseda súdu bol jej dlhoročným kolegom a opakovane vyhodnocoval sťažnosti žalobcu na prieťahy ako neopodstatnené. Až predseda Krajského súdu potvrdil prieťahy. Skutočnosť, že zrušujúce uznesenie bolo vydané až po dlhom čase kvôli namietaniu zaujatosti sudcov krajského súdu, ktorí sa poznali so žalovanou v 15. rade, podľa žalobcu svedčí o tom, že priebeh konania a zvolený postup prvoinštančného súdu preukazuje zaujatosť celého Okresného súdu Trnava. Žalobca usudzuje, že doterajší postup súdu, ktorý smeruje k vytváraniu procesných prekážok s cieľom oddialiť meritórne prejednanie veci a znemožniť mu uplatniť prostriedky procesného útoku (vypočutie osôb), svedčí o tom, že súd nesmeruje k spravodlivému riešeniu sporu, ale k odradeniu žalobcu od domáhania sa svojho práva.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. n) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že je nevyhnutné uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. d) CSP).

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či sú dané podmienky na prerušenie konania podľa § 164 CSP.

10. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

11. Súd prvej inštancie považoval podmienky na prerušenie konania zakotvené v cit. ust. § 164 CSP za splnené, a to z dôvodu, že pokiaľ by v konaní pokračoval napriek tomu, že dve zo strán konania zomreli a došlo by k výsluchu svedkov, právnym nástupcom nebohých strán konania by bolo znemožnené klásť svedkom otázky. Poukázal na § 157 CSP preferujúci rozhodnutie na jedinom pojednávaní a zásadu hospodárnosti konania, kedy by vznikla potreba vypočúvať svedkov opätovne. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie síce citoval ust. § 164 CSP, podľa ktorého konanie prerušil, avšak nevysvetlil aká otázka, ktorá by mala mať význam pre rozhodnutie súdu v dedičskom konaní rieši, ani dôvody, pre ktoré nevykonal žiadne iné vhodné opatrenia.

12. Odvolací súd poukazuje na to, že úmrtie strany konania je pomerne bežnou dočasnou procesnou prekážkou, avšak to ešte neznamená, že sú dané dôvody na prerušenie konania. Ustanovenie § 164 CSP, upravuje tzv. fakultatívny dôvod prerušenia konania z dôvodu, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak samotný súd dal na takéto konanie podnet. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Pod takýmito prostriedkami je potrebné si v danom prípade predstaviť najmä postup podľa § 63 CSP. Ak strana zomrie počas konania, súd v konaní pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, pričom v konaní môže pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve, najmä vtedy, ak sú súdu známi dedičia po zosnulej strane konania. V prejednávanej veci ide o určenie, že vec patrí dedičstvu, preto je nepochybné, že ide o majetkový spor a súd nemusí ani čakať na skončenie dedičského konania, pretože mu postačí mať vedomosť o okruhu dedičov po zosnulom (výsledok dedičského konania by totiž na okruh právnych nástupcov po zosnulých žalovaných nemal žiaden vplyv). Navyše, v dedičskom konaní sa nerieši žiadna otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu, preto prerušenie konania v danom prípade nemá oporu v § 164 CSP.

13. Je len logické, že kým súd prvej inštancie nezistí okruh dedičov po zosnulých žalovaných 3 a 16, nie je možné vo veci nariadiť pojednávanie a už vôbec nie v konaní vypočúvať svedkov. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude zamerať svoju procesnú činnosť na zistenie okruhu dedičov po zosnulých, čo je možné vykonať jednoduchým dopytom na súdneho komisára, ktorému bola dedičská vec pridelená, následne bezodkladne rozhodnúť o pokračovaní s právnymi nástupcami po nich a plynulo pokračovať v konaní tým, že vec meritórne prejedná a vo veci rozhodne. Navyše, pozornosti odvolacieho súdu neušlo ani to, že na č.l. 231 súdneho spisu sa nachádza dedičské rozhodnutie po žalovanej

10, napriek uvedenému však súd prvej inštancie nerozhodol o pokračovaní s právnymi nástupcami po nej a nelogicky a v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom uznesení č. k. 21Co/69/2024-220, ktorý je pre súd prvej inštancie záväzný, vydal namiesto toho napadnuté uznesenie.

14. Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že veci rozhodol vylúčený sudca, túto otázku už vyriešil odvolací súd v jeho skoršom uznesení č. k. 21Co/69/2024-220 zo dňa 13.11.2024 (bod 11. – 13. odôvodnenia), navyše, z odvolania ani nevplyva žiaden konkrétny dôvod údajnej zaujatosti konajúceho sudcu.

15. S prihliadnutím na to, že v prípade napadnutého uznesenia nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané neexistovali, resp. nemali oporu s ust. § 164 CSP, odvolaciemu súdu neostalo nič iné, ako napadnuté uznesenie zrušiť.

16. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).